

|     |                                             |                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                |                                                                  |                               |        |
|-----|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------|
|     |                                             | активностна практична настава.<br>Услов за полагање на завршен испит: потпис за редовност на настава од предметот |                                                                                                                                                                                                |                                                                  |                               |        |
| 19  | Начин на оценување                          |                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                |                                                                  |                               |        |
|     | 19.1.                                       | Тестови: бодови                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                |                                                                  | 60 бодови                     |        |
|     | 19.2.                                       | Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови                                                     |                                                                                                                                                                                                |                                                                  | 20 бодови                     |        |
|     | 19.3.                                       | Завршен испит: бодови                                                                                             |                                                                                                                                                                                                |                                                                  | 20 бодови                     |        |
| 20  | Критериуми за оценување (бодови/ оценка)    |                                                                                                                   | до 50 бода                                                                                                                                                                                     |                                                                  | 5 (пет) (F)                   |        |
|     |                                             |                                                                                                                   | 51 x до 60 бода                                                                                                                                                                                |                                                                  | 6 (шест) (E)                  |        |
|     |                                             |                                                                                                                   | 61 x до 70 бода                                                                                                                                                                                |                                                                  | 7 (седум) (D)                 |        |
|     |                                             |                                                                                                                   | од 71 до 80 бода                                                                                                                                                                               |                                                                  | 8 (осум) (C)                  |        |
|     |                                             |                                                                                                                   | од 81 до 90 бода                                                                                                                                                                               |                                                                  | 9 (девет) (B)                 |        |
|     |                                             |                                                                                                                   | од 91 до 100 бода                                                                                                                                                                              |                                                                  | 10 (десет) (A)                |        |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата |                                                                                                                   | Самоевалуација од страна студентите, контрола на изведувањето на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот |                                                                  |                               |        |
| 22. | Литература                                  |                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                |                                                                  |                               |        |
|     | 22.1.                                       | Задолжителна литература                                                                                           |                                                                                                                                                                                                |                                                                  |                               |        |
|     |                                             | Ред. број                                                                                                         | Автор                                                                                                                                                                                          | Наслов                                                           | Издавач                       | Година |
|     |                                             | 1.                                                                                                                | Hardy Limback                                                                                                                                                                                  | Comprehensive Preventive Dentistry                               |                               | 2017   |
|     |                                             | 2.                                                                                                                | <a href="#">Елизабета Ѓоргиевска,</a><br><a href="#">Марија Стевановиќ</a>                                                                                                                     | Детска стоматологија                                             | <a href="#">Арс Ламина</a>    | 2022   |
|     | 22.2.                                       | Дополнителна литература                                                                                           |                                                                                                                                                                                                |                                                                  |                               |        |
|     |                                             | Ред. број                                                                                                         | Автор                                                                                                                                                                                          | Наслов                                                           | Издавач                       | Година |
|     |                                             | 1.                                                                                                                | Ѓоргиевска Е.                                                                                                                                                                                  | Биоактивни реставративни системи                                 | Стоматолошки факултет, Скопје | 2009   |
|     |                                             | 2.                                                                                                                | Стевановиќ М.                                                                                                                                                                                  | Микроелементи, исхрана и кариес                                  | Стоматолошки факултет, Скопје | 2004   |
|     |                                             | 3.                                                                                                                | Јанкуловска М                                                                                                                                                                                  | Флуоридите во превенцијата на кариесот во оралниот медиум / 2006 |                               | 2006   |

|                    |                                                                                |                                                                             |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <b>Прилог бр.3</b> |                                                                                | <b>Предметна програма од втор циклус на студии</b>                          |
| 1.                 | Наслов на наставниот предмет                                                   | <b>Модерен концепт за настанување и контрола на денталниот кариес</b>       |
| 2.                 | Код                                                                            | ВЦИБП2                                                                      |
| 3.                 | Студиска програма                                                              | II циклус на стручни студии по дентална медицина                            |
| 4.                 | Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел) | Стоматолошки факултет-Скопје, Катедра за детска и превентивна стоматологија |
| 5.                 | Степен (прв, втор, трет циклус)                                                | Втор циклус                                                                 |

| 6.  | Академска година / семестар                                                                   | Година                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | I | семестар | втор |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------|------|
| 7   | Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити                                            | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |          |      |
| 8.  | Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)                       | проф. д-р Ана Сотировска-Ивковска                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |          |      |
| 9.  | Јазик на кој се изведува наставата                                                            | Македонски                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |          |      |
| 10. | Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот                                       | Слушани сите предмети од I семестар                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |          |      |
| 11. | Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:                            | Целта на овој предмет е добивање пошироки познавања за етиологијата и современите аспекти за настанување на кариесот, хистолошки и молекуларно-биолошки аспекти на патогенезата на кариозните лезии, оспособување за рано откривање, класификација. Резултатите кои треба да се постигнат преку содржината на овој предмет е да ги насочат студентите кон рано дијагностицирање на кариозните лезии, спречување на неговото ширење и соодветна терапија.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |          |      |
| 12. | Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје | <p><b>Кариозен процес и кариозна лезија,</b> (Студентот се оспособува да разликува кариозен процес кој се одвива во биофилмот на површината на забот и може да се контролира од кариозна лезија која се јавува како резултат на кариозниот процес и претставува формирање на кавитет) 3</p> <p><b>Клинички и хистолошки карактеристики на кариозната лезија,</b>(Студентот се обучува да разликува клинички кариозната лезија и да направи споредба на клиничкиот изглед и хистолошкиот наод на лезијата) 3</p> <p><b>Деминерализација и реминерализација,</b> 4</p> <p>(Студентот се оспособува да го разбере процесот на настанување на кариозната лезија и како тој може да се контролира со враќање на минералите кои се изгубени при деминерализацијата)</p> <p><b>Хистолошки карактеристики на почетната кариозната лезија бело петно,</b> 4</p> <p>(Студентот се обучува како да распознава почетна промена на забите и кој е соодветниот третман за да се возобнови ткивото со превентивни мерки)</p> <p><b>Кариозен процес на мазни површини, кариес во фисури и јамички,</b> 4</p> <p>(Студентот се запознава со разликите и специфичностите на ширење на кариозната лезија на различни површини и на што треба да внимава при терапијата)</p> <p><b>Активните и неактивните стопирани кариозни лезии во емајл и дентин,</b> 4</p> <p>(Студентот се оспособува да разликува клинички активна кариозна лезија која е мека и влажна од стопираната или споро напредувачката лезија која има мазна површина)</p> <p><b>Дијагноза на кариес, Визуелна детекција на кариес, Радиографски испитувања, Трансилуминација (пропуштена светлина),</b> 4</p> <p>(Студентот се оспособува да постави дијагнозата на</p> |   |          |      |

|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                     |                |
|-----|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------------|
|     |                                                            | заболувањето, кое вклучува покрај дефинирање на самото заболување, и оцена на степенот на активност на лезијата)<br><b>Класификација на кариесот, Меѓународен систем за откривање и процена на кариес,</b> 4<br>(Студентот се оспособува како да направи преглед според системот ICDAS кој е стандардизиран систем за откривање кариес по упатствата на Светската здравствена организација (СЗО) и врз основа на најсовремените студии за истражување на кариесот).<br>Вкупно 30 часа<br>Вежби<br><i>Обработка на теми од соодветна материја, презентација на теми од стррана на студентите и активно вклучување на студентите во дискусија за садената проблематика</i> 30 часа<br>Вкупно 60 часа |                                                                     |                |
| 13  | Заемна поврзаност на предметите                            | нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                     |                |
| 14. | Детален опис на наставните и работните методи за предметот | Методи на учење: теоретска настава, интерактивна настава, практична настава (вежби), семинарски работи и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                     |                |
| 15. | Вкупен расположив фонд на време                            | 120 часа                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                     |                |
| 16. | Форми на наставните активности                             | 16.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Предавања- теоретска настава. часови                                | 30             |
|     |                                                            | 16.2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови | 30             |
|     |                                                            | 16.3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Пракса: часови                                                      |                |
| 17. | Други форми на активности                                  | 17.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Проектни задачи: часови                                             |                |
|     |                                                            | 17.2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Самостојни задачи: часови                                           |                |
|     |                                                            | 17.3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Домашно учење - задачи                                              | 60             |
| 18  | Услови за потпис                                           | Услов за потпис: освоени мин. предвидени бодови од редовност и активност на теоретска настава и редовност и активностна практична настава.<br>Услов за полагање на завршен испит: потпис за редовност на настава од предметот                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                     |                |
| 19  | Начин на оценување                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                     |                |
|     | 19.1.                                                      | Тестови: бодови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 60 бодови                                                           |                |
|     | 19.2.                                                      | Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 20 бодови                                                           |                |
|     | 19.3.                                                      | Завршен испит: бодови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 20 бодови                                                           |                |
| 20  | Критериуми за оценување (бодови/ оценка)                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | до 50 бода                                                          | 5 (пет) (F)    |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 51 x до 60 бода                                                     | 6 (шест) (E)   |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 61 x до 70 бода                                                     | 7 (седум) (D)  |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | од 71 до 80 бода                                                    | 8 (осум) (C)   |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | од 81 до 90 бода                                                    | 9 (девет) (B)  |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | од 91 до 100 бода                                                   | 10 (десет) (A) |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата                | Самоевалуација од страна студентите, контрола на изведувањето на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                     |                |

|     |            |                         |                                                                            |                                         |                            |
|-----|------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------|
| 22. | Литература |                         |                                                                            |                                         |                            |
|     | 22.1.      | Задолжителна литература |                                                                            |                                         |                            |
|     |            | Ред. број               | Автор                                                                      | Наслов                                  | Издавач                    |
|     |            | 1.                      | Edwina Kidd, Ole Fejerskov                                                 | Essentials of Dental Caries             | Oxford University Press    |
|     |            | 2.                      | Göran Koch<br>Sven Poulsen Ivar Espelid<br>Dorte Haubek                    | Pediatric Dentistry A Clinical Approach | Wiley Blackwell            |
|     |            | 3.                      | <a href="#">Елизабета Ѓоргиевска,</a><br><a href="#">Марија Стевановиќ</a> | Детска стоматологија                    | <a href="#">Арс Ламина</a> |
|     | 22.2.      | Дополнителна литература |                                                                            |                                         |                            |
|     |            | Ред. број               | Автор                                                                      | Наслов                                  | Издавач                    |
|     |            | 1.                      | Richard Welbury,<br>Monty S. Duggal,<br>Marie Thérèse Hosey                | Paediatric dentistry                    | Oxford University Press    |

| Прилог бр.3 |                                                                                | Предметна програма од втор циклус на студии                                                                     |   |          |   |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------|---|
| 1.          | Наслов на наставниот предмет                                                   | Превентивни програми и протоколи за стоматолошка заштита на деца и адолесценти                                  |   |          |   |
| 2.          | Код                                                                            | ВЦИБПЗ                                                                                                          |   |          |   |
| 3.          | Студиска програма                                                              | Втор циклус студии на стоматолошки науки                                                                        |   |          |   |
| 4.          | Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел) | Катедра за детска и превентивна стоматологија                                                                   |   |          |   |
| 5.          | Степен (прв, втор, трет циклус)                                                | Втор циклус                                                                                                     |   |          |   |
| 6.          | Академска година / семестар                                                    | Година                                                                                                          | I | семестар | 2 |
| 7.          | Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити                             | 4                                                                                                               |   |          |   |
| 8.          | Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)        | проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска                                                                                  |   |          |   |
| 9.          | Јазик на кој се изведува наставата                                             | Македонски јазик                                                                                                |   |          |   |
| 10.         | Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот                        | Слушани сите предмети од I семестар                                                                             |   |          |   |
| 11.         | Цели на предметната програма                                                   | Целта на овој предмет е совладување на современите научни сознанија за етиопатогенезата на оралните заболувања, |   |          |   |